

# REFERAT Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling - 2022-2025 d. 04-11-2024

**Mødedato** Mandag d. 04. november 2024 kl. 16:30

**Mødested** Mødelokale 5, Allerslev

**Mødedeltagere** Jens K. Jensen (Afbud), Klaus Kristiansen, Susanne Borup, Lis Vedel, Bente Blumensaat, Grethe Nørtoft Saabye

# Indholdsfortegnelse

|                                               |    |
|-----------------------------------------------|----|
| EKL - Godkendelse af dagsorden.....           | 3  |
| EKL - Nabogo.....                             | 4  |
| EKL - Evaluering af Klimaugen 2024.....       | 7  |
| EKL - Forslag til Lejre Kommuneplan 2025..... | 9  |
| EKL - Eventuelt.....                          | 16 |
| EKL - Godkendelse af referat.....             | 17 |

## **Punkt 1: EKL - Godkendelse af dagsorden**

### **Beslutning**

Godkendt.

Afbud:

Jens K. Jensen (V)

## Punkt 2: EKL - Nabogo

24-003991

### Beslutning

Ad. 1) - 2)

Grethe Saabye (C) og Klaus Kristiansen (I) - i alt 2 - ønsker at følge administrationens vurdering og lade samarbejdet med Nabogo ophøre.

Bente Blumensaat (A) og Susanne Borup (F) - i alt 2 - stemte imod, idet de vurderer, at de skal have lidt længere tid.

Da der er stemmelighed i udvalget, bortfalder forslaget.

Sagen forelægges udvalget igen med henblik på beslutning.

Afbud:

Jens K. Jensen (V)

Afbud: Jens K. Jensen

### Resumé

Lejre Kommune har tegnet en to-årig kontrakt med virksomheden Nabogo, der tilbyder en digital app til fremme af samkørsel. Samkørsel er en vej til reduktion af drivhusgasudledninger fra persontransport, som er et prioriteret område i Lejre Kommunes klimaplan.

I denne sag skal Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling beslutte, om samarbejdet med Nabogo skal fortsætte og i givet fald under hvilke kriterier, der skal gives støtte til samkørsel.

### Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at udvalget beslutter, om samarbejdet med Nabogo skal fortsætte.
2. hvis udvalget vælger at fortsætte samarbejdet med Nabogo, skal udvalget beslutte kriterier for samarbejdet.

### Beslutningskompetence

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling.

### Sagsfremstilling

Lejre Kommune har tegnet kontrakt med virksomheden Nabogo, der tilbyder en digital app samt supplerende aktiviteter til fremme af samkørsel målrettet borgere, virksomheder og uddannelsesinstitutioner. Formålet med samkørsel er bedre mobilitetstilbud til borgerne, en markant indsats for klimaet samt færre biler i myldretiden. Kontrakten løber fra den 1. oktober 2022 til den 31. december 2024.

Udvalget besluttede på udvalgsrådet den 10. juni 2024, sag nummer 3, at samarbejdet resten af 2024 fortsætter i en justeret version med en minimumsdistance på 5 kilometer, et maksimalt tilskud på 5 kr. pr. tur (1 kr./km) samt zoner omkring Hvalsø Station og Lejre Station, hvorfra der ikke gives tilskud.

### Resultat 2024

- Der har været et fald i antallet af samkørsler, siden tilskudsmulighederne er blevet justeret. I juli, august og september måned har der gennemsnitligt været 230 samkørsler om måneden.
- Der er gennemført 5.491 samkørsler fra 1. januar – 7. oktober 2024. Dette skal ses i forhold til 817 samkørsler i hele 2023. Samlet set er der p.t. gennemført 6.308 samkørsler i kontraktperioden.

- Gennemsnitsturen med Nabogo er steget siden juli 2024 til 18,8 km pr. tur. Fra kontraktperiodens start frem til ultimo juni var gennemsnitsturen på 14,6 km.
- Nabogo anvendes ikke primært til hverdagskørsel, men fordeler sig over alle ugens dage
- Kørselsmønsteret i 2024 viser generelt, at mange ture koncentrerer sig om få chauffører, også efter justeringen af tilskudsmulighederne.

### Nyt tilbud

Nabogo har givet et tilbud for en ny to-årig kontraktperiode for 2025-2025 på 80.000-420.000 kr. afhængig af antallet af samkørsler. Den årlige faste udgift til drift af den digitale platform er 40.000 kr., mens den resultatafhængige udgift, der knytter sig til antal realiserede samkørsler, er 20 kr. pr. samkørsel. Heraf ydes et tilskud på 5 kr. til chauffører pr. samkørsel.

Nabogo forventer 7.000 samkørsler i 2024 og 10.000 samkørsler i 2025, svarende til en samlet udgift på 420.000 kr. i kontraktperioden. Gennemføres flere samkørsler end forventet, øges udgifterne tilsvarende. Indeholdt i tilbuddet er ligeledes en markedsføringsindsats med online kampagner med mere. (Se tilbud i bilag 1).

### Administrationens vurdering

Administrationen vurderer generelt, at samkørsel rummer en række positive effekter, såsom flere mobilitetsmuligheder for kommunens borgere og virksomheder, reduktion af CO2-emissioner fra transporten og mindre trængsel.

Trods de mange samkørsler, der er gennemført i kontraktperioden, har der dog været udfordringer med uhensigtsmæssig brug af app'en samt mangelfuld rapportering fra Nabogo omkring brugernes kørselsmønstre med udgangspunkt i Lejre Kommune. Det betyder dels, at man har støttet mange ture til få chauffører og dels, at der i første halvår af 2024 blev kørt mange ture under 3 km. Derudover registrerer Nabogo ikke brugernes alder, hvilket vanskeliggør en vurdering af den valgte markedsføring.

Nabogo har især henvendt sig til yngre målgrupper i sin markedsføring, og i den sammenhæng er det sandsynligt, at man har overflyttet brugere fra almindelig offentlig transport til private biler. I den forbindelse afhjælper samkørsel ikke udfordringer med hverken drivhugasudledninger eller trængsel, men kan på længere sigt være med til at forme nye mobilitetsvaner.

Drift af samkørselsindsatsen i samarbejde med Nabogo har krævet flere administrative ressourcer end forventet, og det vurderes ikke, at indsatsen til fulde står mål med den opnåede effekt. På baggrund af ovenstående er det administrationens vurdering, at samarbejdet med Nabogo bør afsluttes med udgangen af 2024.

Der findes flere gratis samkørsels-app's som for eksempel Ta' Med, GoMore og ligeledes Nabogo, hvor borgere i Lejre Kommune fremover vil kunne søge eller udbyde samkørsel, dog uden at modtage økonomisk tilskud fra kommunen.

Hvis udvalget ønsker at fortsætte samarbejdet, er det administrationens vurdering, at man bør fastholde en minimumsdistance på 5 kilometer, et maksimalt tilskud på 5 kr. pr. tur (1 kr./km.) samt zoner omkring Hvalsø Station og Lejre Station, der ikke fremgår som Nabogo-område i app'en.

Endelig har udvalget efterspurgt mere specifikke succeskriterier, såfremt samarbejdet med Nabogo fortsættes. Følgende succeskriterier foreslås:

- A) Minimum 4.000 kørsler i 2025 og 6.000 kørsler i 2026.
- B) Nabogo rapporterer på udviklingen i antallet af brugere, herunder skelnes tydeligt mellem aktive og passive brugere.
- C) Tydeligere strategi for omfang og indhold af markedsføring i forhold til udvalgte målgrupper, herunder mulighed for at evaluere på indsatsen ved hjælp af brugerdata.
- D) Nabogo udvikler og afprøver et koncept for landsbyinddragelse i en af Lejre Kommunes landsbyer.

### Økonomi og finansiering

Tilbuddet fra Nabogo for en to-årig forlængelse af kontrakten forudsætter en finansiering på 180.000 kr. i 2025 og 240.000 kr. i 2026, eventuelt med tillæg af op til 60.000 kr. årligt, hvis optionen for ekstra samkørsler udnyttes.

Der er ikke afsat midler til samkørsel. En ny kontrakt med Nabogo kan eventuelt finansieres af Landsbypuljemidler 2025 og 2026.

## **Bilag**

Bilag 1: Tilbud til Lejre Kommune fra Nabogo for 2025-2026

## Punkt 3: EKL - Evaluering af Klimaugen 2024

24-005333

### Beslutning

Taget til efterretning

Afbud:

Jens K. Jensen (V)

Afbud: Jens K. Jensen

### Resumé

Den 6. - 15. september 2024 afholdt Lejre Kommune Klimauge for fjerde gang. I denne sag forelægges en evaluering af årets Klimauge.

### Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at evalueringen tages til efterretning.

### Beslutningskompetence

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling.

### Sagsfremstilling

I år er det fjerde gang, der afholdes Klimauge i Lejre. I Lejre Kommunes klimaplan 'Vores Sted - Vores Klima 2020-2050', kapitel 4, om "Opfølgning og involvering", indgår en årlig Klimauge. Formålet med Klimaugen er at sikre involvering, koordinering og formidling af klimaomstillingen. Gennem Klimaugerne kan Lejre Kommune fremme engagement, viden, netværk og synliggøre konkret klimaomstilling i landsbyer og småbyer.

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling besluttede den 5. februar 2024, sag nr. 4, at Lejre Kommune skulle afholde Klimauge i 2024 fra den 6. - 15. september. I forbindelse med årets Klimauge har borgere, foreninger og virksomheder kunnet søge op til 7.500 kr. til et klimaaarrangement. I år var fire temaer udvalgt og klimaaarrangementer, der understøttede disse temaer havde en fordel i vurderingen af ansøgninger. Temaerne var: A) Klimavenlig bolig og bæredygtigt byggeri, B) Skab et grønnere hverdagsliv, C) Unge og klimaomstilling samt D) Grønne udviklingsveje for landbruget. Alle temaer var repræsenteret i ansøgningerne til Klimaugepuljen.

Samlet set har lokale arrangører under Klimaugen 2024 opnået tilsagn for 103.025 kr. fordelt på 15 arrangementer med en geografisk spredning på tværs af hele Lejre Kommune (Bilag 1). Der er således givet tilsagn for alle puljemidler for første gang, siden man er begyndt at arrangere Klimauger i Lejre Kommune.

Dertil kommer en række klimaaarrangementer, som ikke har søgt støtte samt Lejre Kommunes egne klimaaarrangementer. I alt blev 27 arrangementer gennemført, heraf forløb nogle arrangementer over flere dage.

Alle folkeskoler og mange daginstitutioner i Lejre Kommune har arbejdet med klima, natur og bæredygtighed under Klimaugen. Der er generelt stor opbakning til at inddrage dette tema i undervisningen og det pædagogiske arbejde. I flere folkeskoler har man arbejdet med klima på alle klassetrin. Som noget nyt har Ungdomsskolen også i år oprettet en workshop om upcycling, der forløb over tre dage i Klimaugen.

Administrationen har i 2024 stået for arrangementer, der understøttede revision af Klimaplanen samt klimatilpasningsarbejdet. Lejre Kommune var således til stede med Vores Sted-vognen på Øm Klostergård til en snak med borgere om visioner for fremtidens landskaber. Ligeledes havde Lejre Kommune en stand på Lejre Høstfestival, hvor interesserede kunne komme med idéer til den nye Klimaplan.

Der var desuden arrangeret tre klimatilpasningsarrangementer med fokus på, hvordan borgere kan sikre sig i forhold øgede vandmængder på egen matrikel. Arrangementerne blev dog aflyst på grund af manglende tilmelding.

## **Administrationens vurdering**

Det er administrationens vurdering, at Klimaugen skaber stor værdi og synergi mellem de deltagende borgere, foreninger, institutioner og virksomheder. Formålet med Klimaugen er, ifølge Klimaplanen, at sikre involvering, partnerskaber og formidling af klimaomstillingen. Administrationen vurderer på baggrund af evalueringen, at afviklingen af årets arrangementer i høj grad har understøttet klimaugernes formål.

Borgere, virksomheder og foreninger har været med til at sikre en Klimauge med et bredt spektrum af arrangementer med fokus på alt fra klimavenlig mad, ESG-rapportering for virksomheder, kunst og klima, regenerativt landbrug, klimatilpasning med mere.

Det er desuden administrationens vurdering, at årets temaer under Klimaugepuljen havde den ønskede effekt i forhold til, at flere af de støttede klimaarrangementer belyste de ønskede temaer, eksempelvis henvendte flere arrangementer sig i år til unge som målgruppe.

Samarbejdet med eksterne arrangører har været rigtig godt, og der er generelt stor interesse for at deltage i og samskabe om Klimaugen. Den relativt store søgning til årets Klimaugepulje indikerer desuden, at der over tid er skabt et godt kendskab til og gode samarbejder blandt borgere, virksomheder og Lejre Kommune i forbindelse med Klimaugen.

## **Bilag**

Bilag 1: Arrangementer med tilsagn fra Klimaugepuljen 2024

## Punkt 4: EKL - Forslag til Lejre Kommuneplan 2025

24-007931

### Beslutning

Ad. 1) Indstillingen anbefales.

Ad. 2) Indstillingen anbefales med følgende bemærkninger:

Udvalget ønsker, at rapporten "Vurdering af kulturmiljøer", udarbejdet af Aarhus Arkitektskole - tilføjes som bilag til sagen. Rapporten er medtaget i referatet fra mødet og indgår i den videre behandling af sagen i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Susanne Borup (F) kan ikke medvirke til ramme til friskole i Lejre på den pågældende placering.

Bente Blumensaat (A) ønsker mere areal udlagt til erhverv.

Klaus Kristiansen (I) stillede følgende forslag:

*Sætning ønskes slettes:*

Følgende sætning skal udgå: Af hensyn til klimaaftrykket skal enfamiliehuse planlægges i to plan og med mindre grundstørrelser (står to steder i kommuneplan).

*Krav om minimumsgrundstørrelse og 1,5 plan:*

Der skal stilles krav om grundstørrelse på minimum 700 m<sup>2</sup> og halvanden etage. Det skal gælde udenfor bymidter.

*Specifikke regler for udnyttelse af overflødiggjorte landbrugsejendomme til erhverv:*

Der ønskes medtaget en omtale af de specifikke regler for udnyttelse af overflødiggjorte landbrugsejendomme til erhverv.

Bente Blumensaat (A), Grethe Saabye (C) og Susanne Borup (F) tilsluttede sig forslaget.

Grethe Saabye (C) stillede følgende forslag til ændringer:

*Side 55, 1,1,11: Naturen tæt på husene:*

Fra: Mødesteder og fællesskaber omkring natur ved og mellem husene skal *forstærkes* i den fysiske planlægning.

Til: Mødesteder og fællesskaber omkring natur ved og mellem husene skal *nøje overvejes* i den fysiske planlægning.

Klaus Kristiansen (I) tilsluttede sig forslaget.

*Side 57, Rækkefølgeplan:*

I skema 1.1, anden række, ændres *Maks* til *gennemsnitlig*

Bente Blumensaat (A) og Susanne Borup (F) tilsluttede sig forslaget.

*Side 65, Naturen ind i byerne, 3. afsnit:*

Fra: Mødesteder og fællesskaber omkring natur ved og mellem husene skal *forstærkes* i den fysiske planlægning og byudvikling.

Til: Mødesteder og fællesskaber omkring natur ved og mellem husene skal *nøje overvejes* i den fysiske planlægning og byudvikling.

Klaus Kristiansen (I) tilsluttede sig forslaget.

*Side 69, 3. afsnit, sidste sætning:*

Fra: Af hensyn til klimaafttrykket skal enfamiliehuse planlægges i to plan og med mindre grundstørrelser.

Ændres til: Af hensyn til klimaafttrykket *kan* enfamiliehuse med fordel planlægges i to plan og med mindre grundstørrelser.

*Hensynet til eksisterende boligbebyggelse skal altid tages i betragtning, hvorfor vi ikke på forhånd udelukker enfamiliehuse (åben-lav) i et plan.*

Bente Blumensaat (A) og Susanne Borup (F) tilsluttede sig forslaget.

*Side 76:*

Der indsættes et nyt afsnit i afsnittet om "Nye boliger i enkelte boliger" om *boliger i Gevninge*.

Heri skrives følgende: *Der ønskes udlæg til nye seniorvenlige boliger.*

Bente Blumensaat (A), Susanne Borup (F) og Klaus Kristiansen (I) tilsluttede sig forslaget.

Side 150 - Småbiotoper:

I sætningen "Småbiotoperne skal derfor i videst muligt omfang bevares" tilføjes: *og gerne udvides*

Bente Blumensaat (A), Susanne Borup (F) og Klaus Kristiansen (I) tilsluttede sig forslaget.

*Side 164 - Udformning og indhold af ny skov:*

Følgende sætning tilføjes som afslutning af 1. afsnit: *Selv mindre skove er dog af betydning for både klima og biodiversitet, hvorfor disse også vil blive prioriteret.*

Bente Blumensaat (A), Susanne Borup (F) og Klaus Kristiansen (I) tilsluttede sig forslaget.

Ad. 3 - ad. 5) Indstillingerne anbefales.

Afbud: Jens K. Jensen (V)

Afbud: Jens K. Jensen

**Resumé**

Kommunalbestyrelsen godkendte på sit møde den 27. maj 2024 Lejre Kommunes Plan- og bæredygtighedsstrategi samt plan for den videre udarbejdelse af Kommuneplan 2025.

Administrationen har på baggrund af beslutningerne på mødet udarbejdet Forslag til Kommuneplan 2025, der ligger klar til politisk behandling med henblik på udsendelse i offentlig høring i minimum 8 uger.

Sideløbende med kommuneplanrevisionen er der blevet udarbejdet en landskabsanalyse: Lejre Landskabsanalyse 2024, som også fremlægges til godkendelse.

## Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Lejre Landskabsanalyse 2024 godkendes
2. at Forslag til Kommuneplan 2025 godkendes med henblik på offentliggørelse i minimum otte uger fra primo december 2024 til ultimo januar 2025
3. at deltagelsesplatformen vores.lejre.dk. bliver central for høringsprocessen
4. at der i høringsperioden afholdes ét dialogmøde i midten af januar 2025
5. at administrationen får kompetence til at gennemføre korrekturrettelser og rette eventuelle meningsforstyrrende fejl frem mod offentliggørelsen af planforslaget

## Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

## Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 29. april 2024 en revideret tidsplan for Kommuneplan 2025. I overensstemmelse med tidsplanen og på baggrund af beslutningerne på Kommunalbestyrelsens møde den 27. maj 2024 har administrationen udarbejdet et Forslag til Kommuneplan 2025.

Kommuneplanforslaget lægger rammerne for den fysiske udvikling af kommunen i de næste 12 år og er et væsentligt dokument for, hvordan Vores Sted og planstrategien omsættes i den fysiske verden. Forslag til Kommuneplan 2025 er udarbejdet på baggrund af det store inddragelses- og høringsarbejde, der blev lagt i Plan- og Bæredygtighedsstrategi 2023. Den nye kommuneplan danner grundlag for lokale løsninger på de udfordringer, samfundet står overfor med for eksempel kriserne inden for klima, energi og biodiversitet.

Kommuneplanen er opbygget i tre dele:

A) Vision og hovedstruktur, der beskriver de særlige karakteristika ved Lejre Kommune og overordnede mål og greb for den fysiske udvikling af kommunen.

B) Retningslinjer: Under temaer fremgår retningslinjer for arealanvendelsen i byer, landsbyer, Erhverv, Landskab, Mobilitet og infrastruktur samt Klima og ressourcer. Afsnittene beskriver de forskellige benyttelses- og beskyttelsesinteresser, og hvad Lejre Kommune – med udgangspunkt i Vores Sted - vil have i fokus i udviklingen af vores landsbyer, steder, natur, infrastruktur og så videre.

C) Rammer: Under afsnittet Rammer beskrives de generelle rammer for hele kommunen samt specifikke rammer for de enkelte områder.

Forslag til Kommuneplan 2025 kan ses via dette link:

<https://lejre.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?PlanId=15>

Indholdet på planportalen er også samlet i en PDF, som er vedlagt i bilag 1.

### *Ny Landskabsanalyse*

I maj 2023 begyndte administrationen arbejdet med en landskabsanalyse af hele Lejre Kommune med hjælp fra konsulentfirmaet Planværkstedet. I maj 2024 var landskabsanalysens anbefalinger en del af grundlaget for behandling af ønsker til vind- og solenergianlæg i Plan- og bæredygtighedsstrategien. Analysen er udarbejdet ud fra landskabskaraktermetoden, som staten anbefaler at anvende, når kommuneplanens landskabstema skal revideres.

På baggrund af kortlægning, beskrivelser og vurderinger inddeler analysen kommunen i 13 landskabskarakterområder

med hver sit særkende. Dette giver administrationen mulighed for en mere nuanceret og målrettet beskyttelse og udvikling af de enkelte områders karaktergivende landskabselementer og giver bedre grundlag for at placere nye udviklingsprojekter, tekniske anlæg, beplantning, skovrejsning, bebyggelse med mere med respekt for det omgivende landskab.

Analysen kommer med anbefalinger til at opdatere kommuneplanens udpegninger af bevaringsværdige landskaber samt anbefaling til udpegning af større sammenhængende landskaber, hvoraf sidstnævnte er ét af de nyere nationale krav til kommuneplanlægningen.

Analysen lægger op til mindre justeringer af de nuværende bevaringsværdige landskaber. Administrationen indstiller at følge landskabsanalysens anbefalinger til henholdsvis bevaringsværdigt landskab og større sammenhængende landskab.

Landskabskarakteranalysen er sat op som en digital plan og kan læses via dette link:

<https://lejre.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?PlanId=16>

En PDF-udgave er også vedlagt i bilag 2.

I bilag 3 er vist forskellene mellem tidligere landskabsudpegninger og de nye, som bygger på anbefalingerne i landskabsanalysen.

Lejre Kommune skal over for Miljøstyrelsen redegøre for, hvilke arealer vi ønsker at tage ind og ud af det bevaringsværdige landskab. Dialog om dette vil foregå i forbindelse med den offentlige høring og behandlingen af indkomne høringssvar.

#### *Ændringer i forhold til Kommuneplan 2021*

Kommuneplanen er i sin helhed blevet revideret med henblik på at ajourføre teksten, så den er vedkommende og aktuel i forhold til lovgivning med mere. På baggrund af beslutningerne fra Kommunalbestyrelsens møde den 27. maj 2024 er der en række kapitler, der har gennemgået en mere grundig revision.

Til del A: Vision og Hovedstruktur er de væsentligste ændringer:

- et afsnit om rammesætning i forhold til aktuelle kriser og prioritering af landskaberne – overvejende samme rammesætning som med Plan- og Bæredygtighedsstrategi 2023.
- et nyt afsnit om Fremtidens Bæredygtige Byudvikling, som slår tonen an til en kommende strategi for fremtidens arkitektur og bæredygtig byudvikling.

I del B er de væsentligste ændringer:

#### *Kapitel 1. Byer og landsbyer*

- Boliger: En opdateret rækkefølgeplan for lokalplanlægningen, hvor der er skabt mulighed for at bygge et seniorbofællesskab i Lejre og Hvalsø i første planperiode. Derudover præciseres det, at der bør planlægges for mangfoldighed i de enkelte områder. Det vil sige både større og mindre boliger, eksempelvis i form af rækkehuse og almene boliger, samt større enfamiliehuse, hvis det enkelte område skaber rammerne for det. Af hensyn til klimaaftrykket skal enfamiliehuse planlægges i to plan og med mindre grundstørrelser.
- Kulturhistorie: En revision af udpegningen af kulturmiljøer på baggrund af Aarhus Arkitektskoles gennemgang af kulturmiljøerne fra 2019.

#### *Kapitel 2. Erhverv*

- Under turismeafsnittet - og som en konkret ramme - er genindført muligheden for at etablere et hotel ved Ledreborg.

#### *Kapitel 3. Landskab*

- Justering af udpegningerne af bevaringsværdige landskaber - på baggrund af anbefalinger i landskabsanalyse.
- I retningslinjerne for skovrejsning er indføjet, at landskabsanalysens anbefalinger skal tages i betragtning, når ny skov skal vurderes. Skovrejsningsarealerne er ikke ændrede.
- Udpegningerne af lavbundsarealer er reviderede på baggrund af nye data om blandt andet jordbundens kulstofindhold.

#### *Kapitel 4. Mobilitet og infrastruktur*

- Klassificering af kommunens veje er berigtiget på baggrund af den faktiske anvendelse af vejene.

#### *Kapitel 5. Klima og ressourcer*

- Klimatilpasningsplan 2022 er indarbejdet i afsnit om Klimatilpasning, som yderligere er suppleret med overvejelser om vandparkering og tørke.
- Der er indarbejdet nye retningslinjer for positivudpegninger for sol- og vindenergianlæg, herunder nye retningslinjer for

opstilling af vindmøller. Derudover er beskrevet den forventede proces for tidlig involvering af lokalbefolkning og vurderingskriterier for godkendelse af projekter til vedvarende energi med henblik på at skabe lokal opbakning til projekterne.

- Der er udarbejdet et nyt kapitel om grundvand. Kapitlet beskriver, hvordan der administreres for at beskytte grundvandet i Lejre Kommune.
- Kommuneplantillæg nr. 1 om mobilmaster er indarbejdet i afsnit om større tekniske anlæg.

*Del C. Rammer*

Følgende konkrete rammer er indføjet:

- Ny ramme for en friskole ved Lejre by (Ramme 10.O6).
- Ny ramme for landbrugsskole og naturhøjskole på Skullerupholm (omdannelse af eksisterende bebyggelse til landbrug til landbrugsskole med elevboliger).
- Ny ramme for offentligt område (plejecenter) nord for Hvalsø.
- En ny separat ramme for offentlige formål for Bygaden 24 og 26 i Kirke Hyllinge.
- Genindsat ramme for hotel ved Ledreborg Slot.

Derudover er der kommet mindre præciseringer i de generelle rammer på baggrund af praksisændringer gennem de seneste lokalplanprocesser, samt ændring af udgangspunkt for grundstørrelser i lokalplanlægningen - både for åben-lav og tæt-lav bebyggelse.

Et mere samlet billede af ændringer til kommuneplanen er beskrevet i bilag 4.

### *Miljøvurdering*

Administrationen har fået udarbejdet en miljøvurdering af de væsentligste ændringer i Kommuneplan 2025.

Miljøvurderingen behandler og vurderer de konkrete rammer samt de større ændringer i retningslinjekapitlerne, herunder landskabskapitlet, grundvandskapitlet samt retningslinjer for udpegning af vedvarende energi. Miljøvurderingen er vedlagt som bilag.

To af rammerne for nye offentlige formål er vurderet til henholdsvis at have en potentiel væsentlig negativ påvirkning og en mindre negativ påvirkning. Derfor er der foreslået afværgeforanstaltninger, der overvejende skal sikre landskabelige og naturmæssige hensyn.

De nye retningslinjer for energiforsyning, med udpegning af nye positivområder for vindmøller og solcelleanlæg, vurderes til potentielt at have en væsentlig negativ miljøpåvirkning. Derfor er der foreslået afværgeforanstaltninger, der skal sikre beskyttelsesinteresser for kulturarv, naturbeskyttelse lavbundsarealer, skovrejsning og økologiske forbindelser.

De nye retningslinjer for Turisme ved Ledreborg Slot vurderes at medføre en mindre negativ miljøpåvirkning. Her er der også foreslået en række afværgeforanstaltninger, for at sikre trafikal sikkerhed, kulturarv, biologisk mangfoldighed og landskab.

De øvrige nye retningslinjer vurderes alle at medføre enten positive eller neutrale miljøpåvirkninger.

### *Offentlig høring og vores.lejre.dk*

Administrationen lægger op til, at forslaget sendes i offentlig høring i minimum otte uger fra primo december 2024 til ultimo januar 2025. Derudover lægger administrationen op til følgende aktiviteter i høringsperioden:

**Deltagelsesplatform:** Brugen af vores.lejre.dk i forbindelse med debatten om Plan- og Bæredygtighedsstrategi 2023 medførte stor deltagelse og et bredere engagement i den fysiske, bæredygtige udvikling af Lejre Kommune. Administrationen lægger derfor op til, at platformen også bliver central i høringen af Forslag til Kommuneplan 2025. Portalen giver mulighed for en mere fortløbende og levende deltagelse under selve høringen.

**Dialogmøde:** Administrationen foreslår at planlægge ét samlet møde i midten af januar 2025, hvor ændringer i kommuneplanen præsenteres og drøftes. Mødet planlægges på baggrund af, hvad der fylder i debatten på vores.lejre.dk. Der lægges op til at drøfte proces for godkendelse af VE-projekter, herunder hvordan lokalbefolkningen involveres i processen, vurderingskriterier for valg af VE-projekter med mere.

Det er hensigten, at alle høringssvar til kommuneplanforslaget skal indsendes via vores.lejre.dk. Administrationen vil dog fortsat behandle høringssvar sendt via e-mail eller brev, hvis de kommer den vej.

## **Administrationens vurdering**

Administrationen vurderer, at kommuneplanen som et samlet hele skaber fysiske rammer, der dels kan værne om de særlige kvaliteter, kommunen rummer, både i byerne og i det åbne land, og dels kan understøtte de overordnede mål om at udvikle Lejre Kommune i overensstemmelse med visionerne i Vores Sted og Plan- og Bæredygtighedsstrategi 2023.

#### *Planlægning for vedvarende energi*

Kommunerne i Danmark har igennem de seneste år af forskellige årsager taget forskellig del i den grønne omstilling. I de mere tyndt befolkede egne af landet er der opstillet flere vedvarende energianlæg end i de mere tæt befolkede områder. Der er derfor også samlet forskellige erfaringer om, hvordan der bedst er skabt lokal opbakning og værdiskabelse i lokalsamfundene til de nye anlæg. I Forslag til Kommuneplan er foreslået en proces for tidlig involvering, lokal opbakning og medejerskab samt anden lokal værdiskabelse, som bygger på positive erfaringer fra de kommuner, der har arbejdet på feltet i en længere årrække.

Kommunalbestyrelsen besluttede ved behandlingen i maj 2024, at der ved VE-projekter skal gives mulighed for mindst 15 % medejerskab til udviklernes egen kostpris til naboer og lokalsamfund ud fra et nærhedsprincip. Planloven giver ikke mulighed for at stille specifikt krav til minimum ejerskab i et VE-projekt. Den foreslåede proces giver til gengæld mulighed for politisk at prioritere projekter, som eksempelvis tilbyder 15 % lokalt ejerskab og derudover inddrager lokalsamfundet i udviklingen af projektet med henblik på den mest optimale værdiskabelse i forbindelse med VE-projektet.

Erfaringer fra andre kommuner viser, at den gode inddragende proces er det vigtigste for at opnå lokal værdiskabelse og opbakning til et VE-projekt. Der er eksempler, der går udover lovgivningens minimumskrav til for eksempel udbetaling af VE-bonus til naboer. Der er tilbud om naturgenopretning, skovrejsning, etablering af stier, mødesteder, skovlegepladser, støtte til bevarelse af lokale indkøbsmuligheder med mere.

Administrationen anbefaler, at den beskrevne proces og ønsker til kriterier for valg af VE-projekter tages med og drøftes i offentlighedsperioden med henblik på at skabe større forståelse og accept af den omstilling af energiforsyningen, som Lejre Kommune med klimaplanen har forpligtet sig til at gennemføre.

#### *Detailhandel i Osted*

Kommunalbestyrelsen besluttede i maj 2024, at der skulle udarbejdes en detailhandelsundersøgelse for Osted for at vurdere fordele og ulemper af en ny detailhandelsramme for en Rema 1000 i Osted på hjørnet af Hovedvejen og Hvalsøvej. Administrationen har fået udarbejdet en analyse, der viser, at der ikke er basis for en ny detailhandelsbutik i Osted. En ny butik vil påvirke den eksisterende detailhandel både i Osted og nabobyerne negativt – særlig Lejre og Viby vil blive påvirket. Administrationen anbefaler, at der ikke udlægges en ny ramme i Osted til en Rema 1000, og derfor er der ikke i Forslag til Kommuneplan 2025 indarbejdet en ramme. Detailhandelsanalysen er vedlagt i bilag 5.

#### *Offentlighed*

Administrationen vurderer, at offentliggørelse og dialog på vores.lejre.dk sammen med et dialogmøde i midten af januar 2025 vil skabe varierede rammer for at præsentere og drøfte indhold i Forslag til Lejre Kommuneplan 2025 med en bred målgruppe.

#### *Grøn Trepert*

Regeringen er sammen med de øvrige partier i den grønne trepart blevet enige om en aftale, der kommer til at lægge rammerne for store forandringer af arealanvendelsen og landskaberne i Danmark. Ifølge aftalen skal der allerede i 2025 ligge en omlægningsplan. Kommunerne er tiltænkt en stor rolle i udmøntningen, men endnu er det ikke præciseret hvordan. Lejre Kommuneplan 2025 kommer til at lægge den indledende ramme for dette arbejde, men på det vidensgrundlag, der er på nuværende tidspunkt, har det ikke været muligt at tilpasse kommuneplanen til den nye aftale. Når den opfølgende lovgivning til trepartsaftalen foreligger, foreslår administrationen, at det vurderes, om der er behov for at udarbejde specifikke kommuneplantillæg inden for udvalgte temaer for at kunne udmønte opgaverne, der kommer ud af trepartsaftalen.

Erfaringsmæssigt er der behov for at foretage korrekturrettelser i de afsluttende faser af arbejdet med store planer som Kommuneplan og landskabsanalysen. Administrationen ønsker derfor kompetence til at gennemføre korrekturrettelser og rette eventuelle meningsforstyrrende fejl frem mod offentliggørelsen af landskabsanalysen.

## **Bilag**

Bilag 1 - Udkast til Forslag til Kommuneplan 2025\_181024

Bilag 2 - Landskabsanalyse\_181024

Bilag 3 - Anbefalinger til justering af bevaringsværdige landskaber\_181024

Bilag 4 - Oversigt over ændringer i Kommuneplan 2025

Bilag 5 - Detailhandelsanalyse i Osted\_011024

Bilag 6 - Miljørapport - Lejre Kommuneplan 2025

Bilag 7 - Screening af kulturmiljøer - Aarhus Arkitektskole

## **Punkt 5: EKL - Eventuelt**

### **Beslutning**

Intet under dette punkt.

Afbud: Jens K. Jensen

## **Punkt 6: EKL - Godkendelse af referat**

### **Beslutning**